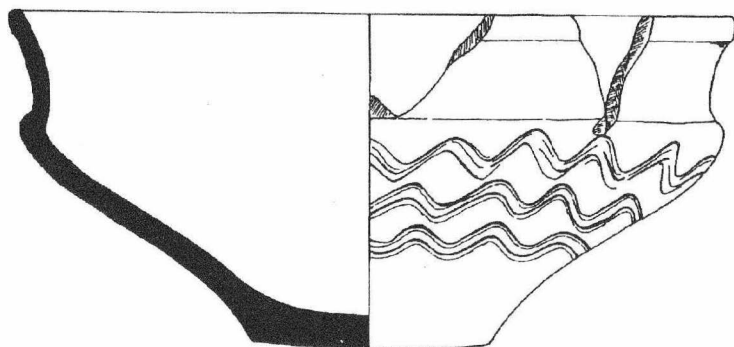

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1991

BRNO 1993

- MEDUNA, L. 1963: Archeologické nálezy v povodí Želetavky a Bihanky na západní Moravě, Sborník AÚ ČSAV Brno II (Vildomcův), 79-82. Brno.
- MEDUNA, L. rkp: Rukopisné poznámky k archeologické topografii povodí Bihanky a dolní Želetavky.
- MĚŘÍNSKÝ, Z. 1986. Doba slovanská. In: Pravěk Třebíčska, 147-171. Třebíč.
- NEKUDA, V. 1961: Zaniklé osady na Moravě v období feudalismu. Brno.
- POLÁČEK, L. 1989: Příspěvek k poznání počátků Moravských Budějovic, Vlastivědný věstník moravský XLI, 205-221.
- POLÁČEK, L. 1991: Archäologische Grabung und neue Lesefunde in Moravské Budějovice (Bez. Třebíč), Přehled výzkumů 1988, 55-56.
- POLÁČEK, L. 1991a: K raně středověkému osídlení povodí Bihanky na Jemnicku, Archaeologia Historica 16, 55-72.
- POLÁČEK, L. 1993: Pokračování výzkumu na nádvoří zámku v Moravských Budějovicích v roce 1989 (okr. Třebíč), Přehled výzkumů 1989, 92-94.
- POLÁČEK, L. 1993a: Raně středověké sídliště u Čikova (okr. Třebíč), Přehled výzkumů 1989, 96.
- PUCHNAR, J. 1927: Trpičovice, Od Horácka k Podyjí IV, 115-117.

Terrainbegehungen und -grabungen von Lokalitäten Südwestmährens in den Jahren 1990 und 1991. Die der Region Südwestmährens zur Erkenntnis der hiesigen frühmittelalterlichen Besiedlung gewidmete Aufmerksamkeit konzentrierte sich vor allem auf jene Lokalitäten und Mikroregionen, die zur näheren Kenntnis der chronologischen und regionalen Charakteristik der keramischen Funde beitragen können und die der Lösung konkreter Fragen der Besiedlungsentwicklung behilflich sind. Mit dieser Absicht setzte im Jahre 1990 die archäologische Erforschung im Areal des Schlosses von Mor. Budějovice fort (Besiedlung 12.-16. Jh.) und es verliefen Feststellungsarbeiten am Turecký kopec (Türkenhügel) bei Hornice (10. Jh.). Dem mittleren Oslava-flußgebiet wurde durch wiederholte Oberflächensammlungen am Fundort bei Naloučany (12.-13. Jh.) Aufmerksamkeit gewidmet, das mittleren Jihlava-flußgebiet repräsentierten Streufunde von der mittelalterlichen Dorfwüstung Čalonice bei Dalešice (11.-16. Jh.). Die Terrainerforschung im Flußgebiet der Bihanka im Raume von Jemnice trug zur näheren Erkenntnis der Besiedlungsstruktur der Randzone des alten Siedlungsgebietes bei als Antrittsraumes der inneren Kolonisation des 11. und 12. Jh., die im höhere Lagen der Böhmischo-Mährischen Höhe gerichtet war. Gleichzeitig trug sie einer näheren Bestimmung spezifischer Merkmale des zuständigen Regionalumkreises der materiellen Kultur bei und identifizierte räumlich eine Reihe von bisher unbekanntem oder nur annähernd durch L. Meduna lokalisierten Fundstellen.

Bestandteil einer derart gezielten Tätigkeit war die Evidenz von allen festgestellten urgeschichtlichen und mittelalterlichen Lokalitäten und Funden. Die Oberflächenuntersuchung beglaubigte oder lokalisierte präziser 16 Siedlungen, stellte neu 11 Siedlungen fest und registrierte 11 Einzelfunde, überwiegend von neolithischer Spaltindustrie. Alle beobachteten Fundorte befinden sich in den Grenzen des Bezirkes Třebíč, die gesamten registrierten Funde, überwiegend mittelalterliche Keramik, sind im Museum von Moravské Budějovice deponiert.

POLYKULTURNÍ SÍDLIŠTNÍ LOKALITA PŘI MODRÉ U VELEHRADU (okr. Uherské Hradiště)

ROBERT SNÁŠIL, Slováké muzeum Uherské Hradiště

Nad severním okrajem zástavby obce Modrá, jižně od polohy s pomístním jménem "Orlová", při okraji lesa na táhlé ostrožně a jejím k východu přivráceném svahu vypínajícím se nad pravým břehem bezejmenného potoka vlévajícího se do Salašky, objevil na polní parcele č. 220 a 1049 v roce 1989 dosud neregistrovanou polykulturní sídlištní lokalitu místní občan pan V. Křivánek. Opakovanými sběry shromáždil větší kolekci převážně střepového materiálu, kterou se zisky z roku 1991 předal Slovákému muzeu. Kartografická lokalizace: základní mapa ČSSR 1:50 000, list 25-33 Uherské Hradiště, od západního okraje 95 mm, od severního okraje 170 mm.

Keramické zlomky (inv. č. 229.205-229.250, 229.385-229.401) dokládají osídlení neolitické (lineární, volutová keramika, lengyelský okruh, moravská malovaná), eneolitické (kultura šňurová - rozrušený hrob?). Mladší době bronzové náleží keramika lužické kultury, střední době římské náleží několik střepů s typickou výzdobou na povrchu. Zastoupeny jsou i nálezy středohradištní doby, které rozmnožují počet velkomoravských lokalit katastru Modré ze tří na čtyři. Chronologicky nejmladší část náleзовé kolekce se hlásí převážně do 12., menším počtem nálezů do průběhu 1. poloviny 13. století. Zánik tohoto nejmladšího sídliště pod Orlovou mohl souviset kromě jiného především s počátky cisterciáckého kláštera po letech 1202 až 1205.

Polykultur-Siedlungslokalität um Modrá bei Velehrad (Bez. Uherské Hradiště). Auf der Sporenlage nahe der Flur "Orlová" wurde bei Terrainbegehungen eine neue polykulturelle Lokalität entdeckt. Man fand Siedlungskeramik der Kulturen mit Linear- und mährischer bemalter Keramik, Belege (vielleicht aus einem zerstörten Grab) der Kultur mit Schnurkeramik, ferner dann Siedlungsmaterial der Lausitzerkultur aus der jüngeren Bronzezeit, aus der römischer Kaiserzeit und aus der mittleren Burgwallzeit. Die jüngste Funde stammen aus dem 12. Jh. und aus der 1. Hälfte des 13. Jahrhunderts.

ZPRÁVA O VÝSLEDKÁCH POVRCHOVÝCH SBĚRŮ A DROBNÝCH VÝZKUMŮ V ROCE 1991

MIROSLAV ŠMÍD, Archeologický ústav ČSAV Brno

Čechy pod Kosířem, okr. Prostějov

Severozápadně zalesněného návrší Brus, na levém břehu Stříbrného potoka, byly povrchovými sběry zachyceny stopy pravěkého osídlení. Získaný keramický materiál patří kulturám lineární, s moravskou malovanou keramikou a laténské. Místo nálezů najdeme na ZM 1:10 000, list 24-22-21 v okolí bodu určeného souřadnicemi 60 mm od Z a 60 mm od J s. č.

Hlučov, okr. Prostějov

V trati Podkahance, 1 km severně obce (ZM 1:25 000, 24-232 Protivanov, 7 mm od S a 40 mm od V s. č.), bylo zjištěno několik tmavých zásypů, které poskytly materiál kultury s moravskou malovanou keramikou (IIa). Některé objekty se nachází přímo pod polní cestou vedoucí od kóty 322 směrem JV, jiné JZ od ní.

Hněvotín, okr. Olomouc

V jihozápadní části katastru obce Hněvotín, v trati U struhy, se jen několik málo metrů nad inundací potoka Blata zvedá sprašová návěš, vybíhající z táhlého, k JZ obráceného svahu. Ta je ohraničena od JZ zmíněným potokem a od SZ silnicí z Lutína do Hněvotína (ZM 1:10 000, list 24-22-23, 120 mm od S a 182 mm od Z s. č.). Povrchovými sběry bylo zachyceno osídlení kulturami lineární, vypíchanou, jordanovskou, kanelovanou a lužických popelnicových polí.

Laškov, okr. Prostějov

Na levobřežní terase říčky Šumice, nad dolním mlýnem východně obce Laškova, bylo hlubokou orbou zničeno nebo silně poškozeno větší množství pravěkých objektů, z nichž převážná část patří kultuře s lineární keramikou, zbývající staršímu a střednímu eneolitu. Na ZM 1:10 000, list 24-22-16 polohu sídliště určují souřadnice 110 mm od Z a 139 mm od J s. č.

Severozápadně obce v trati Na příčkách se rozkládá sídliště kultury s moravskou malovanou keramikou (IIa), které je situováno v horní části táhlého, k JV obráceného svahu (ZM 1:10 000, list 24-22-16, 110 mm od Z a 139 mm od J s. č.).

Pěněčín, okr. Prostějov

Při povrchových sběrech v trati U Jána, na známém sídlišti MMK (ŠMÍD 1991), byly zjištěny stopy orbou silně narušeného objektu. Ten byl v rámci výzkumu sídliště KNP u Laškova ovzorkován. Výzkumem bylo zjištěno, že se jedná o mělký objekt MMK - Iib zapuštěný do rozsáhlejšího objektu

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1991

<i>Vydává:</i>	Archeologický ústav Akademie věd ČR Brno Královopolská 147
<i>Odpovědný redaktor:</i>	Dr. Jaroslav Tejral
<i>Redakce:</i>	Dr. Eduard Droberjar (vedoucí redaktor) Dr. Lumír Poláček, Dagmar Vorlíčková
<i>Překlady:</i>	Dr. R. Tichý, E. Tichá
<i>Kresby:</i>	A. Krechlerová a autoři příspěvků
<i>Na titulním listě:</i>	germánská miska ze 2. stol. z Dubňan
<i>Tisk:</i>	Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
<i>Evidenční číslo:</i>	ÚVTEI-73332
<i>Vydáno jako rukopis:</i>	450 kusů